

116. REDNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 23. 8. 2024 – Vlada RS je na 116. redni seji, ki je potekala 22. 8. 2024, med drugim določila besedilo predloga novele Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev in sprejela Sklep o določitvi 7 objektov, katerih odstranitev je nujno potrebna in v javno korist, na območju Občine Braslovče, Občine Mežica, Občine Prevalje, Občine Ravne na Koroškem in Občine Rečica ob Savinji. Sprejela prvo spremembo Letnega načrta razpolaganja z državnimi gozdovi za leto 2024 ter potrdila čistopis le tega. Sprejela je Program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi obilnega deževja s poplavami in plazovi od 14. do 23. maja 2023, Akcijski načrt za izvajanje Programa za otroke 2020-2025, za obdobje 2023-2025 in prerazporedila pravice porabe v letošnjem državnem proračunu. Seznanila se je tudi s Poročilom o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020 in 2021–2027 za obdobje od januarja 2014 do konca junija 2024 in izdala Uredbo o spremembi Uredbe o oskrbi s pitno vodo.

Predloga novele Zakona o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev

Z novelo Vlada RS naslavlja izzive, ki so se v praksi pokazali pri izvajanju zakona, in zagotavlja učinkovitejšo obnovo. Rešitve med drugim vključujejo prilagoditve poroštvene sheme za prebivalstvo in spremembe postopkov glede prostorskega načrtovanja.

Veljavnost poroštvene sheme za kredite, najete za obnovo doma in za nadomestitev doma, novela zakona podaljšuje do vključno 31. decembra 2026. Hkrati podaljšuje ročnost kreditov (do 25 let), s čimer se bo zmanjšala letna kreditna obveznost kreditojemalcev, zgornjo mejo glavnice kredita pa zvišuje na 200.000 evrov, kar naslavlja dejanske potrebe potencialnih strank. Spreminja se tudi določba glede fiksne obrestne mere, ki mora biti vsaj 20 odstotkov nižja od trimesečne medbančne obrestne mere EURIBOR na dan vloge za kredit in vsaj 10 odstotkov ugodnejša od redne ponudbe banke, kar vse banka objavi na svojih spletnih straneh. Obresti bodo še naprej, kot je veljalo doslej, subvencionirane v celoti.

Nabor možnih kreditojemalcev širi tudi na ožje družinske člane lastnika poškodovanega objekta, ki imajo poleg lastnika nepremičnine na kreditojemalčevi poškodovani nepremičnini prijavljeno stalno prebivališče oziroma z listinskimi dokazi ali pričami izkažejo, da je neposredno pred poplavami in plazovi v njej prebival skupaj s kreditojemalcem.

Hkrati uvaja obveznost bank, ki sodelujejo v poroštveni shemi, da namero o sodelovanju objavijo v svojih poslovalnicah in spletnih straneh ter o tem obvestijo Službo Vlade RS za obnovo po poplavah in plazovih, ki bo poskrbela za objavo seznama sodelujočih bank. Tako bo informacija zainteresiranim na voljo tudi na spletni strani službe.

Na področju komunalnega opremljanja natančno določa, da je za izvedbo komunalne opreme stavbnih zemljišč pristojna občina, pri oprostitvi plačila komunalnega prispevka pa, da oprostitev velja tudi, če se nadomestitveni objekt ne zgradi v isti občini, kot je objekt za odstranitev.

Novela zakona drugače ureja tudi postopek nakupa kmetijskih zemljišč, ki se jim bo namenska raba spremenila v stavbna zemljišča. Pri postopku nakupa kmetijskih zemljišč se ne bodo uporabljale določbe Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki se nanašajo na promet s kmetijskimi zemljišči, temveč se nakup izvede s sklenitvijo neposredne pogodbe.

Ponovna gradnja na območjih, kjer bodo odstranjeni objekti, bo prepovedana, novela pa ureja tudi izjemo pri posegih v naravo. Predlaga namreč odstop od ureditve v Zakonu o divjadi in lovstvu, ki ureja prepoved sekanje zarasti ob vodnih bregovih, čiščenja odvodnih kanalov in praznjenja vodnih zajetij v času gnezdenja ptic. S to rešitvijo ne posega v splošne zahteve iz predpisov o ohranjanju narave.

Jasneje določa tudi možnost uporabe naplavin, odvzetih iz vodotokov ob sanaciji, kot gradbenega materiala ter usklajuje določbe zakona z novo sprejeto evropsko uredbo glede pomoči de minimis.

Sklep o določitvi objektov, katerih odstranitev je nujno potrebna in v javno korist, na območju občin Braslovče, Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem in Rečica ob Savinji

Republiko Slovenijo je 4. avgusta 2023 prizadela naravna nesreča večjega obsega, ki je zaradi obsežnega deževja povzročila poplave in zemeljske plazove. V skladu s 151.a členom Zakona o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 se zaradi visoke ogroženosti zaradi poplav, erozije, zemeljskega ali hribinskega plazov kot posledice poplav in plazov in s tem povezano visoko nevarnostjo porušitve ali znatnega poškodovanja objektov, s čimer bi lahko nastale škodljive posledice za življenje in zdravje ljudi, takšni objekti nujno odstranijo.

S sklepom Vlada RS določi objekte za nujno odstranitev in ugotovi javne koristi z namenom odstranitve nepremičnine in nadomestitev z eno od zakonskih možnosti, vključno z nadomestitvenim objektom. Sklepi temeljijo na podlagi strokovnih mnenj, ki jih je pripravila Državna tehnična pisarna in jih je predhodno potrdil Svet Vlade RS za obnovo.

Letni načrt razpolaganja z državnimi gozdovi za leto 2024

Skupno je v Letnem načrtu razpolaganja z državnimi gozdovi za leto 2024 in prve spremembe LNR 2024 načrtovana izvedba 120 poslov prodaj, menjav in neodplačnih prenosov lastninske pravice z državnih gozdov na občino.

Zakon o gospodarjenju z gozdovi v lasti RS določa, da se prodaja in menjava državnih gozdov ter neodplačni prenos lastninske pravice z državnih gozdov na občino lahko izvede, če je državni gozd vključen v letni načrt razpolaganja z državnimi gozdovi, ki ga na predlog družbe Slovenski državni gozdovi, d. o. o. sprejme Vlada RS.

Program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi obilnega deževja od 14. do 23. maja 2023

Vlada RS je za izvedo obnovitvenih del v preostanku leta 2024 ter za leti 2025 in 2026 sprejela Program odprave neposredne škode na stvareh zaradi obilnega deževja s poplavami in plazovi od 14. do 23. maja 2023. Sredstva za izvedbo programa se zagotavljajo iz integralnega proračuna v okviru finančnega načrta Ministrstva za naravne vire in prostor.

Skupna predvidena sredstva za izvedbo programa znašajo 25,5 milijonov evrov (od tega skoraj 17 milijonov v letu 2024, 6 milijonov v letu 2025, in 2,5 milijona v letu 2026).

Vlada RS je sicer že septembra 2023 potrdila Predhodni program odprave posledic neposredne škode na stvareh zaradi neurja s poplavami od 14. do 23. maja 2023, ki je obravnaval nujne ukrepe za preprečitev povečanja že nastale škode in zavarovanje življenj in premoženja prebivalstva pri odpravi posledic neurja.

Akcijski načrt za izvajanje Programa za otroke 2020-2025, za obdobje 2023-2025

Vlada RS je 5. novembra 2020 potrdila nov Program za otroke 2020-2025. Program je samostojen strateški dokument, katerega namen in cilj je bil določiti temeljne cilje in ukrepe na področju otrokovih pravic ter blaginje in kakovosti življenja otrok v obdobju 2020–2025. S tem dokumentom si država prizadeva dvigniti stopnjo blaginje otrok, zagotoviti vsem otrokom enake možnosti in pravice, okrepiti zaščito in varstvo ter izboljšati možnosti vključevanja in sodelovanja otrok. Program za otroke 2020-2025 je usklajen s temeljnimi mednarodnimi dokumenti kot tudi z razvojnimi dokumenti države, ki zadevajo otroke.

Pri pripravi Akcijskega načrta za izvajanje Programa za otroke 2020-2025, za obdobje 2023-2025 smo izhajali iz ključnega dokumenta na področju otrokovih pravic, in sicer iz Konvencije o otrokovih pravicah, kot tudi Strategije Sveta Evrope o otrokovih pravicah iz leta 2021, upoštevaje specifične vidike potreb in kakovosti življenja otrok v RS. Akcijski načrt določa ključne cilje in ukrepe na prednostnih področjih otrokovih pravic v obdobju od 2023 do 2025, s katerimi želijo ključni deležniki zagotoviti čim višjo kakovost življenja in celovitega (celostnega) razvoja za vse otroke. Za doseg tega najpomembnejšega cilja so potrebni konkretni ukrepi in spremembe na, za otroke, ključnih področjih, kar je možno doseči le s trajnim medresorskim sodelovanjem.

Akcijski načrt zaobjemata prednostna področja, znotraj katerih se izvajajo aktivnosti za povečanje kakovosti življenja otrok in za vzpostavitev varovalnih dejavnikov za otroke iz socialno in ekonomsko šibkih okolij, za najbolj ranljive otroke ter varovalnih

dejavnikov na področjih, ki jih zahteva sodobni čas s svojimi izzivi, kot je na primer digitalno okolje.

Tako Program kot tudi spremljajoči Akcijski načrt zaobjemata naslednje temeljne cilje:

- dvig kakovosti življenja vseh otrok v RS,
- izboljšanje socialno-ekonomskega položaja otrok,
- zagotavljanje varstva in zaščite otrok kot najbolj ranljivih članov družbe,
- ustvarjanje spodbudnega okolja za optimalen razvoj potenciala otrok in njihove ustvarjalnosti, za razvoj njihove jezikovne in kulturne identitete ter pozitivne samopodobe, vzpostavitev sistemskega pristopa za posebno varstvo in zaščito otrok, na področjih, ki v sodobnem času predstavljajo polja tveganja,
- na sistemski ravni zagotoviti participacijo otrok v postopkih, ki vplivajo na njihov položaj in kakovost življenja,
- zagotavljanje kakovostnega in široko dostopnega zdravstvenega varstva otrok,
- kakovostno in dostopno varstvo, vzgoja in izobraževanje otrok,
- zagotavljanje dostopnosti do kulture in kulturno-umetnostne vzgoje,
- zagotavljanje razvoja bralne pismenosti in bralne kulture, digitalne, medijske in drugih pismenosti otrok,
- zagotavljanje sistematičnega spremljanja izvajanja opredeljenih ukrepov.

Opredeljeni cilji in ukrepi so del družinske politike in se bodo izvajali v okviru načrtovanih politik resornega ministrstva. V določenem obsegu bodo ti cilji in ukrepi zadevali tudi druga področja, ki so v pristojnosti posameznih ministrstev, služb Vlade RS, lokalnih skupnosti in drugih deležnikov in bodo tako (ob uresničevanju) pomembno prispevali k izboljšanju blaginje otrok in zagotavljanju njihovih pravic.

V vsakem poglavju so opredeljeni cilji, ukrepi in kazalniki, finančni viri ter terminski načrt, ki so namenjeni spremljanju uresničevanja in doseganja rezultatov za navedena leta. Letne rezultate v sodelovanju z relevantnimi deležniki opredeljuje odgovorni nosilec, ki spremlja uresničevanje kazalnikov in doseganje načrtovanih rezultatov.

Za izdelavo strateškega dokumenta je minister, pristojen za družino, imenoval tudi Medresorsko delovno skupino za aktivnosti pri pripravi in izvajanju »Programa za otroke 2020-2025«, ki jo sestavljajo predstavniki resornih ministrstev, nevladnih organizacij ter drugih ustreznih deležnikov, ki celostno in obširno obravnavajo problematiko položaja otrok v RS.

V Akcijskem načrtu je tako natančna opredelitev ukrepov in kazalnikov, in sicer za obdobje 2023-2025, ki so jih posamezni resorji vključili v svoje strateške razvojne dokumente in zanje zagotovili proračunska sredstva.

Prerazporeditev sredstev državnega proračuna

Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj, Finančna uprava, Ministrstvo za infrastrukturo ter Računsko sodišče prerazporejajo pravice porabe v skupni višini 4,4 milijone evrov na Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje za izplačilo subvencij za brezplačni vrtec v mesecu avgustu, za starše, ki imajo v vrtcu hkrati več otrok.

Na Ministrstvu za finance so bile prerazporejene pravice porabe v višini 2,8 milijonov evrov na sodišča za nujno pokritje stroškov brezplačne pravne pomoči in stroškov sodnih postopkov. Manko proračunskih sredstev je posledica tudi sprememb Zakona o odvetništvu, na podlagi katerega so se s zvišale določene odvetniške tarife, poleg tega se je povečalo število primerov brezplačne pravne pomoči.

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport bo prerazporedilo pravice porabe v višini 4,3 milijone evrov v okviru svojega finančnega načrta za zagotovitev sofinanciranja vseh prijavljenih projektov, ki ustrezajo razpisnim pogojem na Javnem razpisu za izbor sofinanciranja investicij v športno infrastrukturo v letu 2024. Namen prerazporeditve je možnost sofinanciranja dodatnih 42 projektov, ki so geografsko razpršeni in bodo doprinesli k izboljšanju dostopnosti kakovostne zunanje športne infrastrukture za vse prebivalce RS.

Poročilo o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020 in 2021–2027 za obdobje od januarja 2014 do konca junija 2024

Poročilo zajema presek stanja na področju izvajanja evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020 ter v programskem obdobju 2021–2027 na dan 30. junija 2024 ter navaja dejavnosti, izvedene v obdobju od januarja 2014 do konca junija 2024. Poročilo je pripravljeno na podlagi podatkov Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj v vlogi organa upravljanja ter ministrstev in Združenja mestnih občin Slovenije, ki so vključeni v izvajanje evropske kohezijske politike.

Poročilo v prvem delu povzema pregled stanja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 na dan 30. junija 2024, ki je sledeče:

- odločitve o podpori v skupni vrednosti 3.814.394 evrov (EU del), kar je 114 % vseh razpoložljivih sredstev;
- znesek potrjenih operacij v skupni vrednosti 3.711.802.866 evrov (EU del), kar je 111 % razpoložljivih sredstev;
- izplačila iz državnega proračuna v skupni vrednosti 3.553.240.792 evrov (EU del), kar je 106 % razpoložljivih sredstev.

Drugi del poročila opisuje stanje pri koriščenju sredstev evropske kohezijske politike v okviru izvajanja Programa evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2021–2027, ki je sledeče:

- odločitve o podpori v skupni vrednosti 639.921.591 evrov (EU del), kar je 21 % vseh razpoložljivih sredstev;

- znesek potrjenih operacij v skupni vrednosti 351.415.532 evrov (EU del), kar je 11 % razpoložljivih sredstev;
- izplačila iz državnega proračuna v skupni vrednosti 34.655.426 evrov (EU del), kar je 1 % razpoložljivih sredstev.

Poročilo omenja tudi t.i. STEP uredbo o vzpostavitvi platforme za strateške tehnologije za Evropo. Pomemben element platforme STEP (Strategic Technologies for Europe Platform) so finančne spodbude za usmerjanje sredstev kohezijske politike v naložbe v kritične tehnologije. To bo vsem državam članicam pomagalo razviti njihove zmogljivosti in prispevalo k enakim konkurenčnim pogojem za naložbe v kritične tehnologije na enotnem trgu. V ta namen se bosta za prednostne naloge v okviru platforme STEP v programskem obdobju 2021–2027 uporabljali 100-odstotna stopnja sofinanciranja in 30-odstotna stopnja predhodnega financiranja. Možne bodo tudi naložbe v velika podjetja.

Uredba o oskrbi s pitno vodo

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi sta bila ustanovljena Ministrstvo za naravne vire in prostor (MNVP) ter Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE). MNVP opravlja naloge na področjih ohranjanja narave, upravljanja voda, vključno s stanjem voda, investicij v vodno infrastrukturo, systemskega urejanja gospodarskih javnih služb, javnih služb ohranjanja narave, javnih služb urejanja voda, gospodarskih javnih služb na področju oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, jedrske varnosti, varstva pred ionizirajočimi sevanji, odprave posledic naravnih nesreč, rudarstva, urejanja prostora in graditve objektov ter geodetske dejavnosti.

V spremembi uredbe je določen nadzor s strani inšpekcije, ki je pristojna za vode. To je Inšpektorat RS za naravne vire in prostor, ki je organ v sestavi MNVP.
